



De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
20 maart 2014

Uw kenmerk
477146

Contactpersoon
J.M.A. Timmer

Onderwerp
Advies op de Concept-uitvoeringswet EU-verordening wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 24 januari 2014, met kenmerk 477146, is namens u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) om advies gevraagd over het concept-wetsvoorstel ter uitvoering van de Verordening (EG) Nr. 606/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken (PB EU L 181/4). Dit advies is voorbereid door de leden van de vereniging en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Strekking wetsvoorstel

Dit wetsvoorstel geeft uitvoering aan de verordening (EU) nr. 606/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken (PbEU L181/4). Het wetsvoorstel heeft tot doel om slachtoffers van geweld te beschermen, doordat een snel en efficiënt mechanisme wordt ingevoerd om ervoor te zorgen dat de lidstaat waar de persoon die in gevaar is, heen is verhuisd, zonder verdere formaliteiten de civiele beschermingsmaatregel erkent die door de lidstaat waar de bedreigde persoon voorheen woonde, is gelast.

Advisering

De voorgestelde wettekst, alsmede de daarbij behorende memorie van toelichting geven de NVvR aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Algemeen

De verordening regelt "beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken", zulks in aanvulling op Richtlijn 2011/99/EU van 13 december 2011 betreffende het Europees beschermingsbevel, die een regeling bevat voor de strafrechtelijke maatregelen ter

bescherming van slachtoffers. Over een wetsvoorstel ter implementatie van die richtlijn heeft de NVvR op 19 september 2013 advies uitgebracht. In de memorie van toelichting bij het onderhavige wetsvoorstel wordt weliswaar in algemene zin vermeld dat slachtofferbescherming ook via de strafrechtelijke lijn kan verlopen, maar elke verwijzing naar de uitvoeringswetgeving betreffende de genoemde richtlijn ontbreekt. De memorie van toelichting ware op dit punt aan te vullen.

In het wetsvoorstel heeft de NVvR geen definiëring van in de wettekst gebruikte begrippen als “beschermingsmaatregel”, “beschermde persoon” en “persoon van wie de dreiging uitgaat” aangetroffen. De NVvR adviseert de staatssecretaris om, ten behoeve van de duidelijkheid van de wettekst, deze begrippen te definiëren in het wetsvoorstel, hetzij door verwijzing naar artikel 3, eerste lid, van de Verordening, hetzij door de definities in het wetsvoorstel over te nemen.

In het wetsvoorstel worden taken opgedragen en bevoegdheden verleend aan “de voorzieningenrechter”. Nederland kent voorzieningenrechters in de civielrechtelijke en in de bestuursrechtelijke kolom, die recht spreken volgens verschillende procedurevoorschriften. In het wetsvoorstel ware daarom vast te leggen of de bestuursrechtelijke voorzieningenrechter of de civielrechtelijke voorzieningenrechter wordt bedoeld.

De intrekking van certificaten

Het voorgestelde artikel 3, tweede lid, van het wetsvoorstel bevat een bepaling ter zake van een ten onrechte toegekend certificaat. Het zal veelal de persoon van wie de dreiging uitgaat zijn, die meent dat het certificaat ten onrechte is afgegeven, en die dus een beroep zal doen op dit artikel. De beschermde persoon kan evenwel een ander standpunt huldigen. De NVvR geeft de staatssecretaris in overweging om te voorzien in een voorschrift dat erin voorziet dat de voorzieningenrechter, alvorens “onmiddellijk” te beslissen, de beschermde persoon oproept of aan deze de gelegenheid geeft zich over het verzoek uit te laten. Tevens adviseert de NVvR de staatssecretaris in de memorie van toelichting te verduidelijken van wie het in voorgesteld artikel 3 genoemde certificaat afkomstig is, nu dat volgens de NVvR niet blijkt uit het wetsvoorstel.

De omzetting van buitenlandse certificaten

Het voorgestelde artikel 5 regelt de omzetting van buitenlandse certificaten naar de Nederlandse situatie. In het wetsvoorstel is gekozen voor omzetting door een rechterlijke instantie, hoewel de verordening daartoe niet noodzaakt. In de memorie van toelichting is deze keuze niet toegelicht. In het strafrechtelijke spoor is gekozen voor een bestuursorgaan, te weten het openbaar ministerie te Haarlem. De NVvR adviseert de staatssecretaris in de memorie van toelichting te motiveren waarom is gekozen voor omzetting door een rechterlijke instantie en niet door een bestuursorgaan, met een beroepsrecht op de rechter.

De NVvR merkt voorts op dat de omzetting van een buitenlandse maatregel naar de Nederlandse situatie geen mechanische handeling is. Het is daarom volgens de NVvR op zichzelf terecht dat in het wetsvoorstel wordt voorzien in een beroepsrecht voor de beschermde persoon en voor de persoon van wie de dreiging uitgaat. Evenwel is niet voorzien in het horen van de bedreigde persoon en de persoon van wie de dreiging uitgaat, voordat de omzettingsbeslissing wordt genomen. Gelet op het belang van de aanvrager bij



een adequate omzetting en het belang van de persoon van wie de dreiging uitgaat, bij het voorkomen van een nodeloze beperking van zijn vrijheid, lijkt een dergelijke oproeping aangewezen. Op deze wijze kan worden voorkomen dat belanghebbenden beroep in stellen. De NVvR adviseert het wetsvoorstel op dit punt aan te passen.

Het valt de NVvR op dat in het wetsvoorstel is gekozen voor een intern beroep binnen de Rechtbank Den Haag. Dat is ongebruikelijk en, volgens de NVvR, ook ongewenst. Onder de aanname dat de civielrechtelijke voorzieningenrechter in het wetsvoorstel is bedoeld, is de NVvR is van mening dat niet valt in te zien waarom bij beroep bij het Gerechtshof Den Haag onvoldoende expertise zou kunnen worden opgebouwd. De NVvR adviseert de staatssecretaris het wetsvoorstel op dit punt aan te passen.

Verzoek tot intrekking of schorsing beschermingsmaatregel

Artikel 14 van de verordening bevat bepalingen over de schorsing of intrekking van de beschermingsmaatregel. In een dergelijk geval kan ook de persoon van wie de dreiging uitgaat, om een certificaat verzoeken. De NVvR vraagt zich af of de in het wetsvoorstel voorgestelde regeling waarin op deze situaties het eerste en tweede lid van artikel 2 van overeenkomstige toepassing worden verklaard, een goede regeling is. Het is de NVvR bijvoorbeeld niet duidelijk waarom is bepaald dat de persoon van wie de dreiging uitgaat, niet wordt opgeroepen, als hij ook zelf om intrekking of schorsing kan verzoeken. De NVvR adviseert de staatssecretaris daarom aan deze bepalingen nadere aandacht te besteden en in de memorie van toelichting een nadere motivering van de in het wetsvoorstel opgenomen regeling op te nemen.

Namens de Nederlandse Vereniging voor rechtspraak,
De Wetenschappelijke Commissie,

M.E. de Meijer
voorzitter

